

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۴۷

هفته منتهی به ۱۱ فوریه ۲۰۱۸

۲۲ بهمن ماه ۱۳۹۶

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۲-۱۰

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

• آمریکا

• منطقه یورو

• انگلستان

• ژاپن

• چین

• هند

۱۰-۱۲

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۳

تحولات بازار طلا

۱۳-۱۵

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.rezazadeh@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۸۲

خلاصه

در امریکا، افت بازار سهام ادامه یافت، اما مقامات فدرال رزرو، افت مذکور را رفتار طبیعی بازار و تصحیح قیمتی ارزیابی نموده و آن را نگران‌کننده ندانستند. با تصویب افزایش کوتاه مدت بودجه، دولت از وضعیت تعطیلی خارج شد. شاخص ISM غیرکارخانه‌ای نیز رشد مطلوبی داشت.

در منطقه یورو، شاخص مدیران خرید مرکب در ماه ژانویه از ۵۸/۶ واحد به ۵۸/۸ واحد مورد تجدید نظر سعودی قرار گرفت. خرده‌فروشی در ماه دسامبر ۲۰۱۷ نسبت به ماه قبل از آن ۱/۱ درصد کاهش یافت. آقای دراگی نیز بر مواضع بانک مرکزی در خصوص ادامه سیاست‌های پولی فعلی پافشاری نمود.

در انگلیس، بانک مرکزی در نشست سیاستی ماه فوریه تغییری در نرخ‌های بهره کلیدی (۵/۰ درصد) اعمال نکرد. اما اعلام کرد به دلیل تأثیر مثبت بهبود اقتصاد جهان بر اقتصاد این کشور احتمال دارد افزایش آتی نرخ‌های بهره زودتر از انتظارات فعلی اتفاق افتد.

در ژاپن، صادرات با رشد ۸/۸ درصدی به ۷/۲۷۱ هزار میلیارد ین و واردات با رشد ۱۴/۶ درصدی به ۶/۷۳۲ هزار میلیارد ین رسید. بدین ترتیب، مازاد تجاری طی ماه دسامبر به ۵۳۸/۹ میلیارد ین افزایش یافت.

در چین، با پیشی گرفتن نرخ رشد واردات از صادرات، مازاد تجاری در ماه ژانویه سال جاری به ۲۰/۳۴ میلیارد دلار کاهش یافت.

در هفته گذشته دلار در مقابل اکثر ارزهای جهان‌روا و نوظهور به غیر از ین ژاپن، یوان چین و وون کره جنوبی تقویت شد. سودگیری از کاهش ارزش دلار، افزایش بازده اوراق قرضه امریکا، بالا رفتن احتمال رشد نرخ بهره این کشور و سخنان ماریو دراگی مبنی بر تأثیر افزایش ارزش یورو بر ثبات قیمت‌ها، از جمله دلایل تقویت دلار و کاهش بهای طلا بودند.

هفته گذشته، قیمت نفت کاهش یافت. تقویت دلار، افت شاخص بازار سهام امریکا، خیر افزایش تولید نفت ایران به میزان ۷۰۰ هزار بشکه در روز طی ۴ سال آتی، گزارش EIA مبنی بر افزایش ذخایر نفت امریکا در هفته ماقبل به میزان ۱/۹ میلیون بشکه و افزایش تولید نفت این کشور به ۱۰/۲۵ میلیون بشکه در روز، مهم‌ترین دلایل کاهش قیمت نفت در هفته گذشته بودند.

امریکا

افت بازار سهام امریکا

شاخص‌های بازار سهام امریکا در ماه ژانویه به بالاترین سطوح تاریخی رسیدند. شاخص سهام دواجنز و S&P500 در ۲۶ ژانویه به ترتیب به سطح ۲۶۶۱۷ و ۲۸۷۳ واحد افزایش یافتند. اما از ابتدای فوریه و هم‌زمان با انتشار بهتر از انتظار برخی ارقام اقتصادی امریکا، روند نزولی بازار سهام آغاز شد. رشد پیش‌بینی نشده اشتغال غیرکشاورزی در هفته ما قبل، بر سرعت افت بازار سهام افزود. از ۲۶ ژانویه تا روز جمعه هفته گذشته دو شاخص مذکور به ترتیب ۹/۱۱ و ۷/۲ درصد افت نموده‌اند. فعالان بازار سهام نگران افزایش سرعت بالا رفتن نرخ بهره کلیدی در پی بهبود ارقام اقتصادی هستند. اما هفته گذشته برخی از مقامات فدرال رزرو افت اخیر بازار سهام را نگران‌کننده ندانستند. چرا که در حال حاضر شرایط اقتصاد و بازارهای مالی امریکا در مقایسه با زمان آغاز بحران مالی سال ۲۰۰۷ بسیار بهتر است. شاخص‌های اقتصادی در حال رشد بوده و بیکاری در پایین‌ترین سطح تاریخی قرار دارد، میزان بدهی خانوارهای امریکا کاهش یافته است، نقدینگی بازارهای مالی در سطح مطلوبی قرار دارد، قوانین نظارتی بازارهای مذکور اصلاح شده‌اند، بانک‌های تجاری سرمایه خود را افزایش داده و قادر به تحمل شوک‌های اقتصادی شدیدتری هستند. در این مدت، تنها بدهی دولت افزایش یافته است. بسیاری از فعالان بازارهای مالی و همچنین مقامات فدرال رزرو افت اخیر بازار سهام را تصحیح قیمتی بعد از رشد شاخص‌ها به بالاترین سطح تاریخی ارزیابی می‌نمایند. آن‌ها معتقدند در صورت ادامه این روند و افت ۲۰ درصدی شاخص‌های سهام و یا عدم رشد شاخص‌های مذکور در چند ماه آینده، ممکن است به علت تاثیر منفی بر اعتماد و ثروت خانوارها، مصرف کاهش یابد. همچنین در چنین شرایطی سرمایه‌گذاران نیز به علت افزایش بی‌ثباتی، ممکن است سرمایه‌گذاری را کاهش داده و به سمت بازارهای امن‌تری همچون طلا، اوراق قرضه و ارزهایی همچون ین ژاپن و فرانک سوئیس سوق یابند. کاهش مصرف و سرمایه‌گذاری، تاثیر منفی بر رشد اقتصادی امریکا خواهد داشت.

اما آنچه در حال حاضر مشخص می‌باشد، فاصله شرایط فعلی با حالتی است که به اصطلاح "بازار پایین رونده یا Bear Market" خوانده می‌شود. بر همین اساس در شرایط فعلی نگرانی چندانی در خصوص افت بازار سهام امریکا وجود ندارد.

سخنان مقامات فدرال رزرو

آقای دادلی، رئیس فدرال رزرو نیویورک، عنوان داشت افت اخیر بازار سهام تاثیر چندانی بر رشد اقتصادی این کشور ندارد. کاهش اخیر که در پی رشد شاخص‌های بازار سهام امریکا به بالاترین سطح تاریخی روی داده، در مقایسه با رشد مذکور

اندک بوده و نگران‌کننده نیست. او گفت در صورتی که روند افت شاخص‌های بازار سهام برای مدت بیشتری تداوم یابد، تاثیر منفی بر مصرف خانوار و سرمایه‌گذاری داشته و رشد اقتصادی را کند خواهد نمود. شایان ذکر است، آقای دادلی از موافقان افزایش نرخ بهره است.

آقای کاپلان، رئیس فدرال رزرو دالاس، نوسانات اخیر بازار سهام را تصحیح قیمتی و رفتار طبیعی بازار دانسته و آن را خطری برای اقتصاد این کشور ارزیابی نکرد. او معتقد است فدرال رزرو باید برنامه افزایش تدریجی نرخ بهره را ادامه دهد. آقای اوانز، رئیس فدرال رزرو شیکاگو، گفت: «فشارهای تورمی در حال افزایش است اما آن قدر نیست که نگران‌کننده باشد.» او معتقد است فدرال رزرو باید تا اواسط سال جاری میلادی برای افزایش تورم و نرخ بهره کلیدی صبر نماید. آقای بولارد، رئیس فدرال رزرو سنت لوئیس، بیان داشت: «تصورم نمی‌کنم بهبود بازار کار به این معنی باشد که باید منتظر افزایش فشارهای تورمی بود. چرا که رابطه مثبت بین دستمزدها و تورم در سال‌های اخیر کاهش یافته و حتی به صفر رسیده است.» او سعی کرد با این اظهارات، تشدید انتظارات درخصوص افزایش تورم و نرخ بهره کلیدی را تعدیل نماید. وی اعتقاد دارد، فدرال رزرو باید تا سال ۲۰۲۰ نرخ بهره را در سطح کنونی حفظ نماید. آقای کاشکاری، رئیس فدرال رزرو میناپلیس، در سخنانش نظری مشابه آقای بولارد ارائه داد.

بهبود ارقام اقتصادی آمریکا در چند هفته اخیر، انتظارات درخصوص افزایش نرخ بهره کلیدی در ماه مارس را در بین فعالان بازارهای مالی تقویت نموده است. بعد از انتشار اخبار مربوط به افزایش بهتر از انتظار اشتغال غیرکشاورزی این کشور در هفته ما قبل، فعالان بازار به افزایش نرخ بهره در ماه مارس امیدوارتر شدند. این مسئله سبب افزایش سرعت افت شاخص‌های بازار سهام شد.

تصویب بودجه دولت در مجلس نمایندگان

مجلس نمایندگان آمریکا روز جمعه هفته گذشته، افزایش بودجه مورد نیاز به منظور خروج دولت از وضعیت تعطیلی تا ۲۳ ماه مارس را تصویب نمود. بر این اساس بودجه لازم برای شروع به کار بخش‌هایی از دولت که از چند هفته پیش به علت عدم تامین بودجه تعطیل شده بودند تا تاریخ مذکور تامین شد. البته با مخالفت یکی از سناتورهای جمهوری خواه، طرح افزایش بودجه به مبلغ ۳۰۰ میلیارد دلار برای مدت ۲ سال، در مجلس سنا در روز پنجشنبه تصویب نشده و این مسئله مجلس نمایندگان را مجبور به تصویب طرح افزایش کوتاه مدت بودجه به منظور نجات دولت از تعطیلی نمود.

شاخص ISM غیر کارخانه‌ای

در پی رشد بهتر از انتظار شاخص ISM کارخانه‌ای که ارقام مربوط به آن در هفته ما قبل منتشر شده بود، هفته گذشته رشد بهتر از انتظار شاخص ISM غیر کارخانه‌ای (خدمات) گزارش شد. شاخص ISM غیر کارخانه‌ای از ۵۶ واحد در ماه

دسامبر به ۵۹/۹ واحد در ماه ژانویه افزایش یافت. رقم ۵۹/۹ واحد اعلام شده برای شاخص ISM غیرکارخانه‌ای، در ۱۰ سال گذشته بسیار کم سابقه است. در ماه ژانویه در بخش غیرکارخانه‌ای، سفارسات جدید، اشتغال و سطح قیمت‌های در مقایسه با ماه قبل از آن رشد داشت. رشد مطلوب مجموعه شاخص‌های ISM در ماه ژانویه نشان داد، سرمای هوا تاثیر چندانی بر فعالیت‌های کارخانه‌ای و خدماتی نداشته است. البته کاهش ارزش دلار از اواخر ماه ژانویه به افزایش سفارشات خارجی کمک قابل توجهی نموده است.

منطقه یورو

هفته گذشته گزارش میان دوره‌ای چشم‌انداز اقتصادی کمیسیون اروپا (زمستان ۲۰۱۸) منتشر گردید. در این گزارش رشد اقتصادی منطقه یورو و اتحادیه اروپا در سال‌های ۲۰۱۷-۱۹ مورد تجدیدنظر صعودی قرار گرفت. نرخ رشد اقتصادی منطقه یورو و اتحادیه اروپا در سال ۲۰۱۷، هر دو ۲/۴ درصد تخمین زده شد. در گزارش قبلی (پاییز ۲۰۱۷) رشد اقتصادی منطقه یورو و اتحادیه اروپا به ترتیب ۲/۲ و ۲/۳ درصد پیش‌بینی شده بود. همچنین، انتظار می‌رود عملکرد اقتصادی مطلوب سال ۲۰۱۷ (بالاترین نرخ رشد در یک دهه اخیر) در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ نیز به ترتیب با نرخ‌های ۲/۳ و ۲ درصد ادامه یابد. همچنین پیش‌بینی شده در دوره زمانی مورد نظر این گزارش، تقاضای قوی، بهره‌برداری بالا از ظرفیت تولید و شرایط مطلوب تأمین مالی، منجر به بهبود سرمایه‌گذاری شود. انتظار می‌رود رشد تورم پایه به دلیل سهل‌تر شدن شرایط بازار کار و کندی افزایش دستمزدها، محدود باشد. در حالی که تورم کل تحت تأثیر افزایش قیمت انرژی خواهد بود و به طور ملایم افزایش خواهد داشت. پیش‌بینی شده تورم در سال ۲۰۱۸ همانند سال ۲۰۱۷، ۱/۵ درصد باقی مانده و در سال ۲۰۱۹ به ۱/۶ درصد افزایش یابد. نتایج نامشخص مذاکرات برکسیت، تنش‌های سیاسی-جغرافیایی، رویکردهای ملی‌گرایانه و سیاست‌های حمایت داخلی از جمله مخاطراتی است که می‌تواند منجر به عدم تحقق پیش‌بینی‌های مذکور گردد.

آقای دراگی که در جلسه بررسی گزارش سالانه ۲۰۱۶ بانک مرکزی در پارلمان اروپا، بر مواضع بانک مرکزی در خصوص ادامه سیاست‌های پولی فعلی پافشاری نمود. وی با اشاره به رشد بهتر از انتظار اقتصاد منطقه یورو، این رشد را همه جانبه و بالاتر از ظرفیت بالقوه توصیف نمود. همچنین تأکید کرد با وجود روند صعودی تورم، هنوز اطمینان کافی برای رسیدن آن به سطح هدف وجود ندارد و صبر و تداوم در سیاست‌های پولی الزامی است. وی همچنین اعلام نمود: «بهبود مستمر در وضعیت ثبات مالی منطقه یورو ادامه داشته و نشانه‌ای گواه بر ایجاد حباب اعتباری مشاهده نشده است.»

پیتر پرائت^۱، عضو هیئت اجرایی بانک مرکزی، در کنفرانسی در بانک مرکزی آلمان اعلام نمود: «هر گونه تغییر و حرکت به سمت عادی‌سازی سیاست‌های پولی، مشروط بر آن است که شورای حکام بانک مرکزی روند حرکت تورم به سوی نرخ هدف را پایدار تلقی نماید.» وی تشریح نمود: «در ارزیابی این بانک از وضعیت تورم، سه عامل همگرایی نرخ تورم به سمت نرخ هدف (رسیدن تورم به نزدیک نرخ ۲ درصد)، اطمینان از روند حرکت و تداوم آن در صورت تغییر سیاست‌های پولی، مدنظر قرار می‌گیرد. نزدیک شدن تورم به ۲ درصد (که در حال حاضر شاهد آن هستیم)، هرچند الزامی است اما کافی نیست. بانک مرکزی پیش از کاهش سیاست‌های فعلی خود می‌بایست اطمینان یابد انتظارات تورمی با احتمال بالا و به طور مستمر منجر به رشد تورم خواهد شد. بنابراین برای آن که ادعا کنیم بهبود مستمری در روند رشد تورم حاصل شده، باید بتوانیم به پیش‌بینی‌های مطمئنی از آن دست یابیم. به علاوه روند حرکت تورم می‌بایست از قدرت کافی برای دستیابی به سطح هدف در صورت حذف تدریجی سیاست‌های پولی برخوردار باشد. به عبارتی بانک مرکزی باید اطمینان یابد که با کاهش سیاست‌های انبساطی، تغییری در حرکت تورم به سمت سطح هدف ایجاد نخواهد شد. بنابراین هنوز نیاز به گذشت زمان بیش‌تری برای تحقق هر سه عامل وجود دارد و بانک مرکزی باید در سیاست‌های پولی خود صبر و تداوم داشته باشد.»

اقتصاد

تجدیدنظر نهایی در شاخص مدیران خرید مرکب مؤسسه مارکیت (ترکیبی از شاخص مدیران خرید بخش خدمات و کارخانه‌ای) منطقه یورو در ماه ژانویه سبب شد این شاخص از ۵۸/۶ واحد به ۵۸/۸ واحد افزایش یابد. تجدیدنظر صعودی در شاخص بخش خدمات (از ۵۷/۶ واحد به ۵۸ واحد) عامل اصلی بهبود شاخص مدیران خرید مرکب بود. پیش از این، شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای در ماه ژانویه، مطابق با تخمین اولیه، ۵۹/۶ واحد اعلام شده بود. خرده‌فروشی با وجود کاهش ۱/۱ درصدی در ماه دسامبر ۲۰۱۷ نسبت به ماه قبل از آن (مطابق با انتظارات)، در مقایسه با دسامبر سال ۲۰۱۶، ۱/۹ درصد افزایش یافت. کاهش خرده‌فروشی در ماه دسامبر نسبت به نوامبر ۲۰۱۷ به طور عمده ناشی از کاهش فروش سوخت (۱/۵ درصد)، محصولات غیرخوراکی (۱/۲ درصد)، موادخوراکی، نوشیدنی و تنباکو (۰/۷ درصد) بود. به علاوه، رشد ۱/۵ درصدی خرده‌فروشی در ماه نوامبر ۲۰۱۷ نسبت به ماه قبل از آن مورد تجدیدنظر صعودی قرار گرفته و به ۲ درصد اصلاح شد. رشد سالانه خرده‌فروشی در ماه نوامبر ۲۰۱۷ نیز از ۲/۸ به ۳/۹ درصد مورد تجدیدنظر صعودی قرار گرفت.

¹ Peter Praet

آلمان، موتور پیشران اقتصاد منطقه یورو

بر اساس گزارش کمیسیون اروپا، رشد اقتصادی آلمان در سال ۲۰۱۷ به ۲/۲ درصد (بالاترین سطح در ۶ سال اخیر) رسید که ناشی از مصرف داخلی قوی، سرمایه‌گذاری بالا و رشد تقاضای خارجی بوده است. خوش‌بینی و فضای مثبت کسب‌وکار در تمامی بخش‌های اقتصادی بهبود خواهد یافت که حاکی از ادامه رشد اقتصادی در فصل‌های پیش‌روست. به طور کلی، پیش‌بینی شده رشد اقتصادی در سال ۲۰۱۸ به ۲/۳ درصد افزایش یافته و در سال ۲۰۱۹ نیز بالای ۲ درصد باقی بماند.

در تجدیدنظر نهایی، شاخص مدیران خرید مرکب مؤسسه مارکیت، در ماه ژانویه از ۵۸/۸ واحد به ۵۹ واحد اصلاح شد. به این ترتیب، این شاخص از بالاترین سطح تاریخی ماه دسامبر ۲۰۱۷ (۵۸/۹ واحد) نیز فراتر رفت و سطح تاریخی جدیدی را به ثبت رساند. عمده‌ترین عامل تجدیدنظر صعودی در شاخص مرکب، افزایش شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۷ واحد به ۵۷/۳ واحد بود. در تجدیدنظر نهایی، شاخص مدیران خرید کارخانه‌ای در ماه ژانویه از ۶۱/۲ واحد به ۶۱/۱ واحد تصحیح شد.

در ماه دسامبر ۲۰۱۷ تولیدات صنعتی ۰/۶ درصد کاهش یافت. پیش از این پیش‌بینی شده بود تولیدات صنعتی ۰/۴ درصد کاهش یابد. کاهش ۲/۶ درصدی تولید کالاهای سرمایه‌ای بیشترین تأثیر را در کاهش تولیدات صنعتی در ماه دسامبر داشت. به علاوه، رشد ۳/۴ درصدی تولیدات صنعتی در ماه نوامبر نیز مورد تجدیدنظر نزولی قرار گرفته و به ۳/۱ درصد اصلاح شد. سفارشات کارخانه‌ای در ماه دسامبر ۲۰۱۷، بیش از میزان مورد انتظار، ۳/۸ درصد افزایش یافت. به علاوه، کاهش سفارشات کارخانه‌ای ماه نوامبر نیز از ۰/۴ درصد به ۰/۱ درصد اصلاح شد.

صادرات و واردات کالا در دسامبر ۲۰۱۷ نسبت به ماه قبل از آن، به ترتیب ۰/۳ و ۱/۴ درصد افزایش یافت. مازاد تراز تجاری نیز در این ماه به ۲۱/۴ میلیارد یورو رسید. به طور کلی، در سال ۲۰۱۷ در مقایسه با سال ۲۰۱۶، صادرات و واردات کالا به ترتیب با ۶/۳ و ۸/۳ درصد افزایش، به ۱۲۷۹/۴ و ۱۰۳۴/۶ میلیارد یورو رسیده و از سطح تاریخی سال گذشته نیز فراتر رفت. البته تراز حساب خدمات با کسری ۱۸ میلیارد یورویی مواجه بود. به این ترتیب، مازاد تراز تجاری از ۲۴۸/۹ میلیارد یورو در سال ۲۰۱۶ (بالاترین سطح تاریخی) به رقم ۲۴۴/۹ میلیارد یورو در سال ۲۰۱۷ رسید. همچنین، مازاد حساب جاری نیز در سال ۲۰۱۷، به ۲۵۷/۱ میلیارد یورو رسید.

انگلستان

هفته گذشته نشست سیاستی بانک مرکزی انگلیس برگزار شد. همان‌گونه که انتظار می‌رفت تمامی اعضای کمیته سیاست پولی تصمیم گرفتند نرخ بهره کلیدی در سطح ۰/۵ درصد باقی بماند و برنامه خرید اوراق قرضه به ارزش ۴۳۵ میلیارد پوند همانند قبل ادامه یابد. این بانک در ادامه اعلام کرد، به دلیل تأثیر مثبت بهبود اقتصاد جهان بر اقتصاد انگلیس، احتمال دارد افزایش آتی نرخ بهره کلیدی زودتر از انتظارات فعلی اتفاق افتد. پیش از این نشست، سرمایه‌گذاران احتمال افزایش نرخ‌های بهره در ماه مه ۲۰۱۸ را کمتر از ۵۰ درصد پیش‌بینی کرده بودند، اما در حال حاضر این احتمال به ۷۰ درصد افزایش یافته است. مارک کارنی، رئیس بانک مرکزی انگلیس، در کنفرانس خبری پس از نشست مذکور اظهار داشت: «هر گونه افزایش نرخ‌های بهره محدود و تدریجی خواهد بود. در حال حاضر لحن بانک مرکزی مشابه نشست ماه سپتامبر است اما به طور دقیق همانند آن نیست. به عبارتی، ما خود را به روند خاصی از افزایش نرخ‌های بهره محدود نکرده و مراحل افزایش آن مشابه چرخه‌های قبلی نخواهد بود. زمان بعدی افزایش نرخ بهره به عملکرد شاخص‌های اقتصادی بستگی دارد. بانک مرکزی ملزم است میان رشد اقتصادی و نرخ تورم توازن قابل ملاحظه‌ای برقرار نماید.»

بانک مرکزی در گزارش فصلی تورمی هفته گذشته اعلام کرد، قصد دارد تورم جاری (۳ درصد) را به نرخ هدف‌گذاری شده (۲ درصد) باز گرداند و این بدان مفهوم است که مهار رشد قیمت‌ها به جای ۳ سال ظرف ۲ سال آتی عملی خواهد شد. طبق این گزارش انتظار می‌رود، تورم انگلیس در پایان سال جاری به ۲/۴ درصد و در سال‌های ۲۰۱۹ و ۲۰۲۰ به ترتیب به ۲/۲ و ۲/۱ درصد کاهش یابد.

اقتصاد

شاخص مدیران خرید بخش خدمات از ۵۴/۲ واحد ماه دسامبر ۲۰۱۷ به ۵۳ واحد در ماه ژانویه سال جاری افت نمود. کاهش تعداد مشتریان و تداوم نگرانی‌ها پیرامون مذاکرات برکسیت سبب شده رشد این شاخص در ماه ژانویه در پایین‌ترین سطح از سپتامبر ۲۰۱۶ قرار گیرد. با این حال، خوش‌بینی‌ها پیرامون کسب و کار و نرخ ایجاد فرصت‌های شغلی در انگلیس همچنان در سطوح مطلوبی باقی مانده است.

تولیدات کارخانه‌ای در ماه دسامبر نسبت به نوامبر ۲۰۱۷، مطابق با پیش‌بینی بازار معادل ۰/۳ درصد رشد نمود. این بخش که حدود ۷۰ درصد از کل تولید انگلیس را به خود اختصاص می‌دهد، در ماه دسامبر به واسطه افزایش تولید فلزات پایه و محصولات فلزی برای هشتمین ماه متوالی رشد نمود. اما تولید در گروه کالایی مواد غذایی، نوشیدنی و پلاستیک کاهش یافت. لازم به ذکر است، رشد تولیدات مذکور در ماه نوامبر از ۰/۴ به ۰/۲ درصد مورد تجدیدنظر نزولی قرار گرفت. در مقیاس

سالانه، رشد تولیدات کارخانه‌ای در ماه دسامبر به ۱/۴ درصد رسید. اگر چه این رقم از پیش‌بینی بازار (۱/۲ درصد) بیشتر بود، اما کمترین مقدار رشد طی ۶ ماه اخیر به شمار می‌رود.

از سوی دیگر آمار تجاری انگلیس نشان داد، کسری تجاری این کشور در ماه دسامبر ۲۰۱۷ افزایش یافته است. توقف صادرات نفت خام توسط خط لوله فورتیس در بریتانیا به دلیل عملیات تعمیر در ماه دسامبر، بیشترین تأثیر را در کاهش صادرات انگلیس بر جای گذاشت. بدین ترتیب، کسری تجاری این کشور بیش از پیش‌بینی بازار (۱۱/۵۰ میلیارد پوند) افزایش یافته و به ۱۳/۵۸ میلیارد پوند (بالاترین میزان از سپتامبر ۲۰۱۶) رسید. شایان ذکر است، از طریق خط لوله نفتی فورتیس روزانه ۴۵۰ هزار بشکه نفت به کشورهای مختلف صادر می‌شد که در ماه دسامبر این میزان به صفر رسیده بود.

ژاپن

هفته گذشته، رئیس بانک مرکزی ژاپن^۱ اظهار داشت: «در حال حاضر، بازار سهام ژاپن تحت تأثیر بازارهای سهام آمریکا قرار دارد. نوسانات بازار سهام می‌تواند بنا به دلایل مختلفی روی دهد، اما اقتصاد ژاپن، اروپا و آمریکا در "وضعیت بسیار مطلوبی" قرار دارند. عواملی نظیر سودآوری شرکت‌ها و مسائل بنیادی اقتصاد که از بازار سهام حمایت می‌کنند، به نسبت قوی و باثبات هستند. بانک مرکزی برای دستیابی به تورم هدف‌گذاری شده (۲ درصد) همچنان به اتخاذ سیاست‌های انبساطی ادامه خواهد داد و هنوز نیمی از راه برای نیل به آن باقی مانده است. نرخ بازده اوراق قرضه ژاپن (صفر درصد) متأثر از سیاست‌های فعلی بانک مرکزی، باثبات بوده و این امر موجب شده هزینه‌های استقراض دولت کاهش یابد و افزایش آن در حال حاضر جایز نمی‌باشد.»

بر اساس اعلام وزارت دارایی ژاپن، مزاد حساب جاری در ماه دسامبر ۲۰۱۷ به ۷۹۷/۲ میلیارد ین (کمتر از پیش‌بینی بازار) کاهش یافت. شایان ذکر است، مزاد حساب جاری برای ماه نوامبر معادل ۱۳۴۷/۳ میلیارد ین گزارش شده بود. اما آمار تجاری حاکی از آن بود که مزاد تجاری این کشور در ماه دسامبر بیش از پیش‌بینی بازار و ارقام ماه قبل (۱۸۱ میلیارد ین) به ۵۳۸/۹ میلیارد ین افزایش یافته است. طبق اعلان این وزارت‌خانه، صادرات با رشد ۸/۸ درصدی به ۷/۲۷۱ هزار میلیارد ین و واردات با رشد ۱۴/۶ درصدی به ۶/۷۳۲ هزار میلیارد ین افزایش یافته است.

¹ Haruhiko Kuroda

چین

هفته گذشته آمار تجاری چین منتشر شد. بر این اساس، صادرات و واردات در ماه ژانویه سال جاری نسبت به ماه مشابه سال گذشته به ترتیب ۱۱/۱ و ۳۶/۹ درصد رشد کرد. بازار انتظار داشت رشد صادرات و واردات در دوره مذکور ۹/۶ و ۹/۸ درصد باشد. در حالی که رشد تقاضای جهانی به افزایش صادرات کمک نمود، حجم خرید نفت خام در ماه ژانویه نسبت به ماه دسامبر به بالاترین سطح تاریخی (۴۰/۶۴ میلیون تن) رسیده و موجب پیشی گرفتن نرخ رشد واردات از صادرات شد. بدین ترتیب، در حالی که بازار انتظار داشت مزاد تجاری چین در ماه ژانویه به ۵۴/۱۰ میلیارد دلار برسد، این میزان به ۲۰/۳۴ میلیارد دلار کاهش یافت.

از سوی دیگر، تورم از ۱/۸ درصد ماه دسامبر ۲۰۱۷ به ۱/۵ درصد در ژانویه سال جاری (مطابق با پیش‌بینی بازار) کاهش یافت. کاهش رشد بهای مواد خوراکی و غیرخوراکی در ماه ژانویه بیشترین تأثیر را در کاهش نرخ تورم داشته و سبب شد این نرخ به پایین‌ترین سطح از ژوئیه ۲۰۱۷ برسد. این امر سبب خواهد شد دیدگاه‌ها پیرامون کاهش شتاب رشد اقتصادی چین در سال جاری نسبت به رشد فراتر از انتظار سال قبل (۶/۹ درصد) تقویت گردد. لازم به ذکر است، شاخص بهای مصرفی در ماه ژانویه سال جاری نسبت به ماه قبل از آن، ۰/۶ درصد رشد کرد، که اندکی از پیش‌بینی بازار (۰/۷ درصد) کمتر بود.

نرخ بهره یوان چین در آخرین روز کاری هفته گذشته					
دوره	یک‌شبه	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
نرخ بهره شاپور (بین بانکی)	۲/۵۸۹۰	۴/۶۹۳۶	۴/۷۳۹۰	۴/۷۳۱۲	۴/۷۴۵۶
یوان مرجع	-	-	-	-	۴/۳۵

ترکیه

شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه ژانویه با ۱/۰۲ درصد افزایش نسبت به ماه قبل (بیش از میزان مورد انتظار) به رقم ۳۳۱ واحد رسید. در مقیاس سالانه نیز این شاخص ۱۰/۳۵ درصد افزایش یافت. کندتر شدن روند رشد قیمت کالاها در گروه‌های مواد خوراکی، مسکن و حمل و نقل سبب شد رشد سالانه شاخص قیمت مصرف‌کننده در ماه ژانویه از رشد ۱۱/۹۲ درصدی آن در ماه دسامبر ۲۰۱۷ کمتر باشد. به این ترتیب، تورم برای سومین ماه متوالی کاهش یافت. تورم پایه (بدون

احتساب نوسان قیمت مواد خوراکی و آشامیدنی، انرژی، تنباکو و طلا) از ۱۲/۳۰ درصد در ماه دسامبر ۲۰۱۷ (بالاترین سطح تاریخی) به ۱۲/۱۸ درصد کاهش یافت. طی شش ماه گذشته تورم پایه همواره بالای ۱۰ درصد بوده است. شاخص قیمت تولیدکننده در مقیاس سالانه، از ۱۵/۴۷ درصد در ماه دسامبر به ۱۲/۱۴ درصد کاهش یافت. این رقم کمترین میزان تورم تولیدکننده از دسامبر ۲۰۱۶ به شمار می‌رود. کاهش تورم تولیدکننده به طور عمده به دلیل کاهش قابل توجه قیمت در گروه برق، گاز، گرمایش و همچنین کندتر شدن رشد قیمت‌ها در گروه‌های تولیدات کارخانه‌ای، آب و معدن اعلام شده است. با این وجود، رشد قابل توجه تورم تولیدکننده در سال ۲۰۱۷ حاکی از آن است که روند افزایش قیمت‌ها طی ماه‌های آتی همچنان ادامه خواهد داشت.

تولیدات صنعتی در ماه دسامبر ۲۰۱۷ نسبت به ماه مشابه سال ۲۰۱۶، ۸/۷ درصد افزایش یافت. تسریع رشد تولیدات کارخانه‌ای و معدنی علت عمده افزایش رشد تولیدات صنعتی در مقایسه با رشد ۷ درصدی ماه نوامبر است.

هند

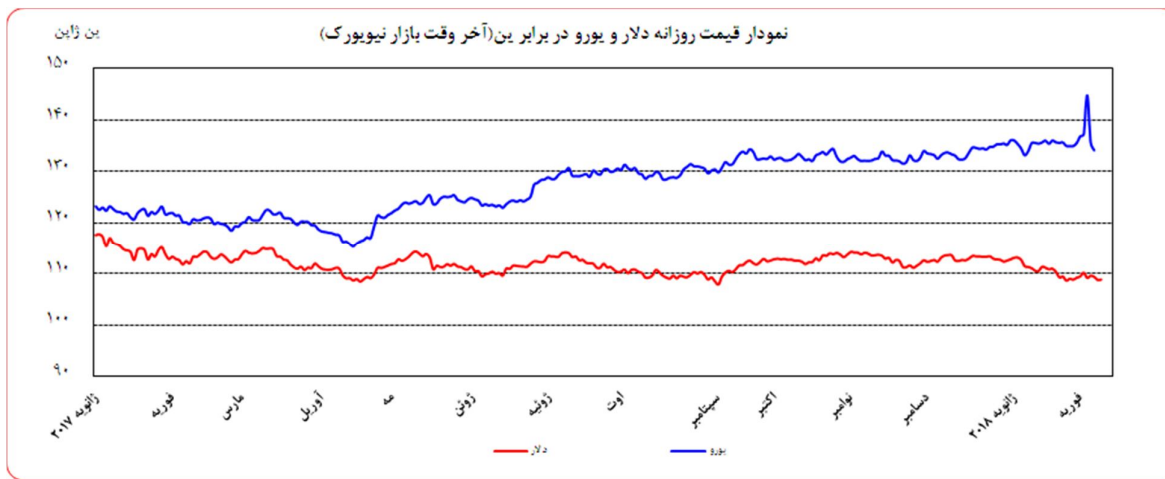
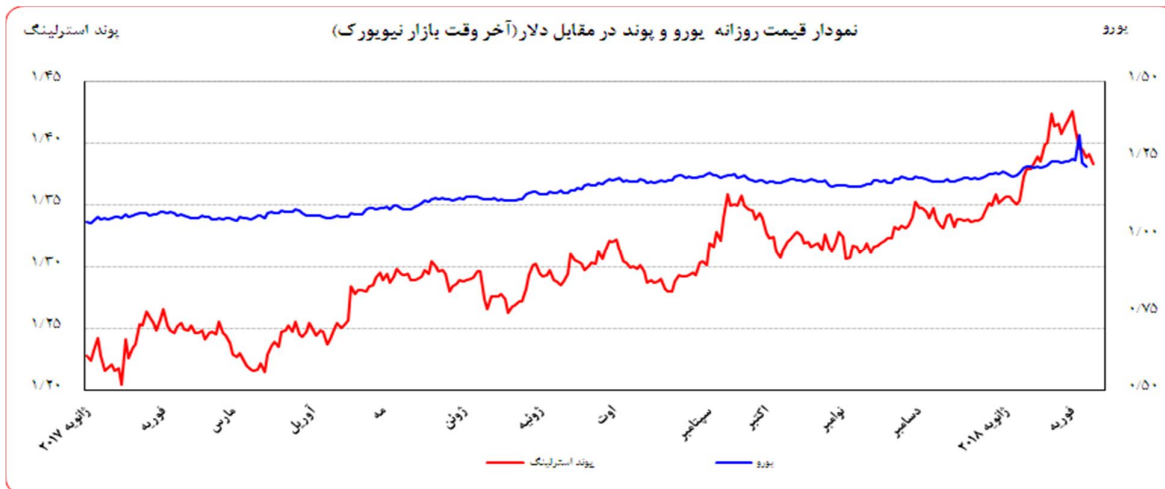
هفته گذشته، بانک مرکزی هند نرخ بهره کلیدی را در سطح ۶ درصد بدون تغییر باقی گذاشت. با وجود عدم افزایش نرخ بهره کلیدی، بانک‌های تجاری این کشور در حال افزایش نرخ سپرده‌ها هستند. افزایش بازده اوراق قرضه این کشور سبب شده سرمایه‌ها به سمت این بازار سوق یابند. بازده اوراق قرضه ۱۰ ساله دولتی این کشور از ۶/۴۱۴ درصد در ماه ژوئیه گذشته به ۷/۴۹۰ درصد در روز جمعه گذشته رسیده است. بانک‌ها به منظور جلوگیری از خروج سرمایه، مجبور به افزایش نرخ سپرده‌ها هستند. افزایش نرخ سپرده‌ها و در نتیجه نرخ تسهیلات در بانک‌های تجاری این کشور در شرایطی در حال افزایش است که هند در سال ۲۰۱۷ پایین‌ترین نرخ رشد اقتصادی را در مقایسه با ۳ سال قبل از آن تجربه نموده و برای بهبود رشد اقتصادی به سرمایه‌گذاری بیشتری از سوی بخش خصوصی نیاز دارد. مطالعات بانک مرکزی این کشور نشان می‌دهد به ازای هر ۱ درصد افزایش نرخ‌های بهره در اقتصاد این کشور، ۰/۹ درصد سرمایه‌گذاری کاهش می‌یابد.

تحولات بازار ارزهای عمده

روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن، ارزش دلار در برابر ین ۱/۲۳ درصد تضعیف و در برابر فرانک سوئیس ۰/۸۸ درصد تقویت شد. در همین مدت، ارزش یورو در برابر دلار آمریکا ۱/۶۶ درصد تقویت و ارزش پوند انگلیس در برابر دلار

امریکا ۲/۰۵ درصد تضعیف گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۲۳۷۹-۱/۲۳۴۹ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۳۹۵۴-۱/۳۸۳۰ دلار در نوسان بود. هر دلار نیز در دامنه ۱۰۹/۵۶-۱۰۸/۷۴ ین متغیر بود.

عوامل تقویت دلار در مقابل سایر ارزها

- سودگیری از کاهش ارزش دلار
- افزایش بازده اوراق قرضه امریکا
- افزایش احتمال رشد نرخ بهره امریکا

- افت شاخص‌های سهام در سطح جهان
- سخنان ماریو دراگی مبنی بر تاثیر افزایش ارزش یورو بر ثبات قیمت‌ها

عوامل تضعیف دلار در مقابل سایر ارزها

- افت بازار سهام امریکا

هفته گذشته، شاخص دلار با ۰/۴ درصد افزایش در مقایسه با هفته ما قبل آن به ۹۰/۳۸۴ واحد رسید. هفته ما قبل سودگیری از کاهش ارزش دلار در مقابل اسعاری همچون ین ژاپن و فرانک سوئیس مشاهده شده بود. در هفته گذشته نیز روند مذکور ادامه یافته و حتی سبب تقویت دلار در مقابل یورو شد. ادامه روند افزایش بازده اوراق قرضه امریکا^۱ تقاضا برای دلار را افزایش داد. در پی بهبود ارقام اقتصادی و رشد اشتغال در این کشور، احتمال تشدید سرعت افزایش نرخ بهره، مطرح شده است. بازار سهام امریکا شدیدترین واکنش را به این خبر نشان داد. شاخص داوجنز هفته گذشته ۵/۴۱ درصد افت نمود. افت شاخص سهام امریکا به طور معمول تاثیر مشابهی بر بازار سهام سایر کشورهای عمده دارد. افت قیمت سهام در بازارهای مهم مالی جهان، سبب شد ارزش دلار به عنوان ارزی که در شرایط مشابه با رشد تقاضا رو به رو می‌شود، افزایش یابد. شایان ذکر است، افزایش نرخ بهره یک ارز به معنی افزایش بازدهی سرمایه‌گذاری بر روی آن بوده و می‌تواند به تقویت آن کمک نماید. بالا رفتن احتمال رشد نرخ بهره امریکا در هفته گذشته در افزایش ارزش دلار موثر بود.

ماریو دراگی، رئیس بانک مرکزی اروپا، عنوان داشت: «افزایش ارزش یورو ممکن است سبب عدم ثبات قیمت‌ها شود.» فعالان بازار معتقدند که افزایش ارزش یورو، تورم وارداتی را افزایش داده و ممکن است بانک مرکزی اروپا را وادار به کاهش سیاست‌های فوق انبساطی نماید. این خبر تا حدی از شدت کاهش ارزش یورو در هفته گذشته کاست. هر چند در روزهای بعد، سخنان آقای دراگی و سایر مقامات بانک مرکزی اروپا نشان داد، هنوز بانک مرکزی اروپا بر ادامه سیاست‌های فوق انبساطی تاکید دارد.

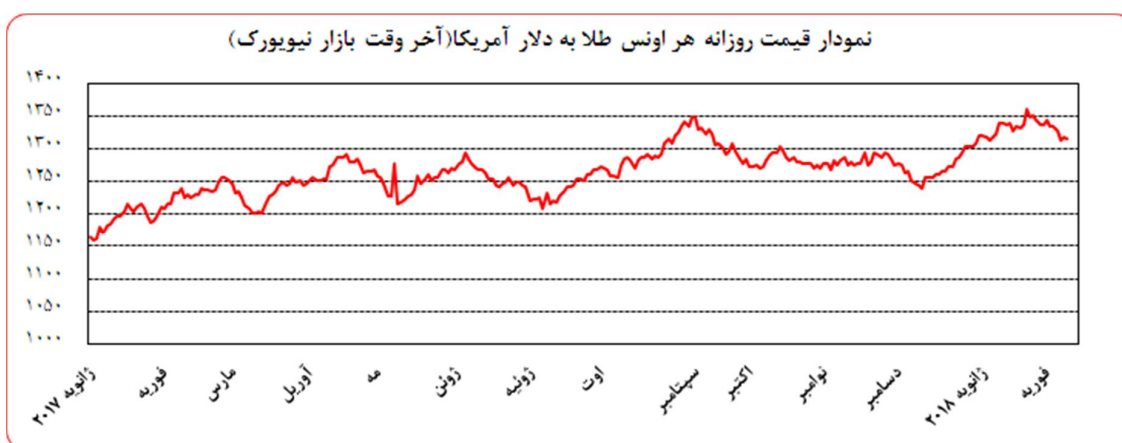
افت بازار سهام امریکا، تقاضا برای اسعار امن همچون ین ژاپن را افزایش داد که به تقویت این ارز در مقابل اکثر ارزهای جهان‌روا منجر شد. هفته گذشته دلار در مقابل اکثر اسعار نوظهور به جز یوآن چین و وون کره جنوبی تقویت شد. شروع بازی‌های ورزشی زمستانی در کره جنوبی مهم‌ترین عامل تقویت وون بوده است.

^۱ بازده اوراق قرضه ۱۰ سال امریکا به بالاترین سطح از ژانویه ۲۰۱۴ رسیده است.

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $1/56$ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده $1334/40-1313/67$ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد. بهبود ارقام اقتصادی آمریکا و افزایش احتمال بالا رفتن نرخ بهره کلیدی تاثیر عمده‌ای در کاهش بهای طلا در ابتدای هفته داشت. ادامه رشد بازده اوراق قرضه آمریکا و تقویت دلار از جمله عوامل مهم کاهنده بهای طلا در هفته گذشته بودند. در عین حال افت بازار سهام آمریکا و به تبع آن سایر بازارهای مهم سهام جهانی، تا حد زیادی از کاهش شدیدتر بهای طلا کاست.

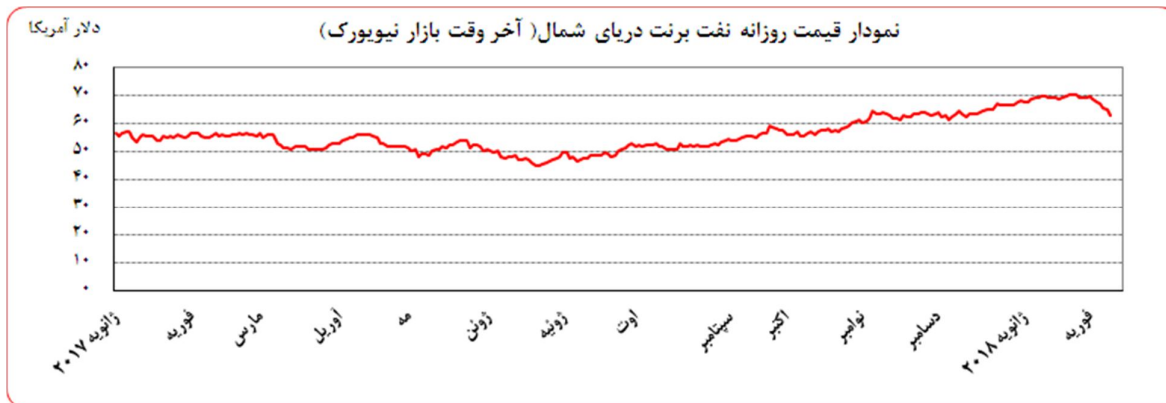
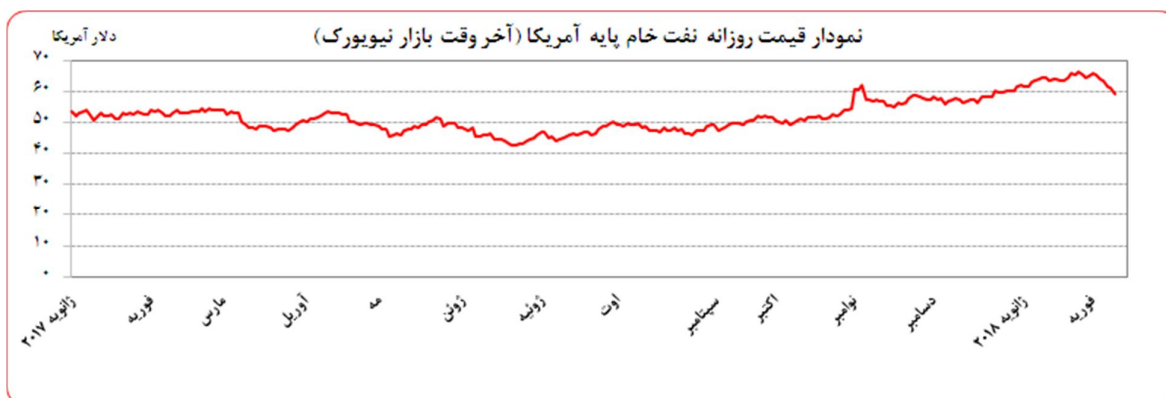

تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $9/38$ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده $64/15-59/20$ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح $61/94$ دلار قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $8/50$ درصد کاهش یافت. هر بشکه نفت خام برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک در دامنه $67/62 - 62/79$ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه به $65/52$ دلار رسید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده $65/70-62/69$ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه در سطح $64/38$ دلار قرار گرفت. شایان ذکر است، بهای نفت اوپک در روز پنج‌شنبه (آخرین نرخ هفته گذشته) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، $6/50$ درصد کاهش یافت.

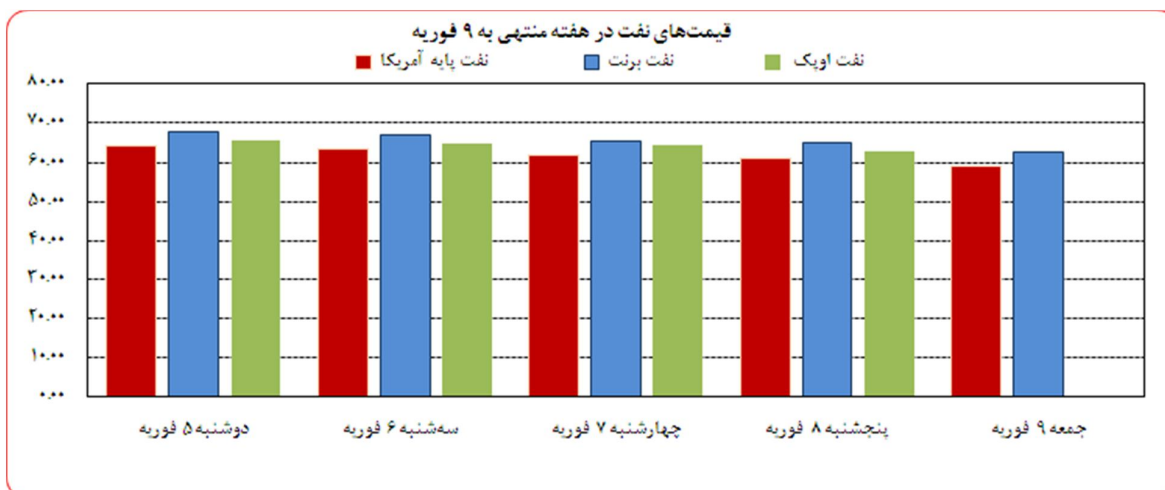
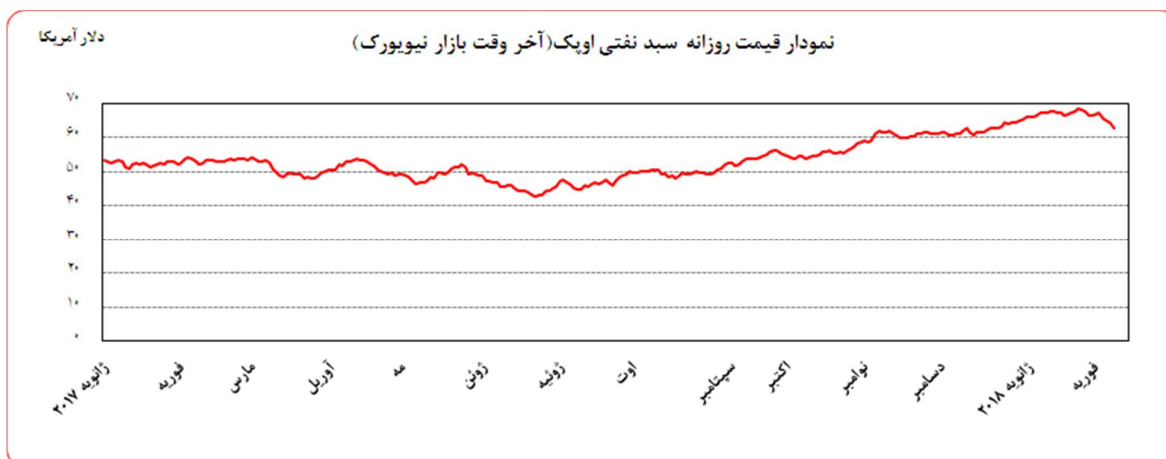

هفته گذشته، قیمت نفت بیشترین افت هفتگی از ژانویه ۲۰۱۶ را به ثبت رساند. تقویت دلار، افت شاخص بازار سهام امریکا، خبر افزایش تولید نفت ایران به میزان ۷۰۰ هزار بشکه در روز طی ۴ سال آتی، گزارش EIA مبنی بر افزایش ذخایر نفت امریکا در هفته ماقبل به میزان ۱/۹ میلیون بشکه و افزایش تولید نفت این کشور به ۱۰/۲۵ میلیون بشکه در روز (بالا تر از تولید نفت عربستان) مهم‌ترین دلایل کاهش قیمت نفت در هفته گذشته بودند. در اوایل هفته نقص فنی در خط لوله فورتیس (یکی از خطوط انتقال نفت اصلی در دریای شمال) سبب شد از شدت افت قیمت‌ها کاسته شود اما بازگشایی غیرمنتظره آن در اواخر هفته روند نزولی قیمت را تشدید نمود. از سوی دیگر، EIA در گزارش ماهانه خود، پیش‌بینی نمود متوسط تولید نفت امریکا در سال‌های ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹ به ترتیب به ۱۰/۶ و ۱۱/۲ میلیون بشکه در روز افزایش یابد. همچنین، تعداد چاه‌های نفت فعال امریکا و کانادا با ۲۶ عدد افزایش به ۷۹۱ حلقه (بالا ترین سطح از آوریل ۲۰۱۵) رسید.

بهره‌برداری از این گزارش در صورت ذکر منبع بلامانع است.

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)				موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه)			
سال قبل Δ	هفته قبل Δ	میزان در هفته ماقبل		سال قبل Δ	هفته قبل Δ	موجودی در هفته ماقبل	
			تولید داخلی	-۱۱۸/۳	۲/۴	۱۰,۸۵/۴۰	نفت خام
۱,۲۷۳	۳۳۲	۱۰,۲۵۱		-۸۸/۳	۱/۹	۴۲۰/۳۰	ذخایر تجاری نفت خام
			خالص واردات	-۳۰/۴	۰/۲	۶۶۵/۱۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
-۲۲۰۰	-۶۰	۶,۶۰۵		-۱۰/۷	۳/۴	۲۴۵/۵۰	بترین

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

هفته منتهی به ۱۳۹۶/۱۱/۲۰

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

۲۰۱۸/۰۲/۰۹

عنوان	متوسط هفته گذشته	درصد تغییرات		جمعه ۲ فوریه	دوشنبه ۵ فوریه	سه شنبه ۶ فوریه	چهارشنبه ۷ فوریه	پنجشنبه ۸ فوریه	جمعه ۹ فوریه	متوسط هفته
		*** هفتگی	** نقطه به نقطه							
شاخص دلار	۸۹/۰۰۰	۱/۴۵	۰/۴۰	۹۰/۲۸۹	۹۰/۲۵۵	۸۹/۵۸۵	۹۰/۲۲۹	۹۰/۳۸۴	۹۰/۲۸۹	۸۹/۱۹۵
دلار کانادا	۱/۲۳۳۸	۱/۷۸	۱/۲۱	۱/۲۵۵۷	۱/۲۴۹۲	۱/۲۵۶۹	۱/۲۶۰۵	۱/۲۵۸۰	۱/۲۵۵۷	۱/۲۴۲۹
ین ژاپن	۱۰۹/۳۰	-۰/۱۷	-۱/۲۳	۱۰۹/۱۱	۱۰۹/۱۲	۱۰۹/۵۶	۱۰۹/۳۴	۱۰۸/۸۰	۱۰۹/۱۱	۱۱۰/۱۵
یورو*	۱/۲۴۳۳	-۱/۰۵	-۱/۶۶	۱/۲۳۰۳	۱/۲۳۷۹	۱/۲۲۶۵	۱/۲۲۴۹	۱/۲۲۵۲	۱/۲۳۰۳	۱/۲۴۵۹
فرانک سوئیس	۰/۹۳۲۱	۰/۵۷	۰/۸۸	۰/۹۳۷۴	۰/۹۳۱۷	۰/۹۴۳۶	۰/۹۳۶۱	۰/۹۳۹۴	۰/۹۳۷۴	۰/۹۳۱۲
لیبره انگلیس*	۱/۴۱۵۹	-۱/۷۹	-۲/۰۵	۱/۳۹۰۶	۱/۳۹۵۴	۱/۳۸۸۲	۱/۳۹۱۴	۱/۳۸۳۰	۱/۳۹۰۶	۱/۴۱۱۹
SDR به دلار	۱/۴۵۵۶۴	۰/۷۹	-۰/۹۰	۱/۴۶۷۲۰	۱/۴۵۴۷۰	۱/۴۵۱۷۰	۱/۵۴۰۴۴	۱/۴۴۴۵۱	۱/۴۶۷۲۰	۱/۴۵۷۷۳
طلای نیویورک (هراونس)	۱۳۳۹/۳۱	-۱/۳۳	-۱/۵۶	۱۳۲۱/۴۴	۱۳۳۴/۴۰	۱۳۲۶/۵۱	۱۳۱۳/۶۷	۱۳۱۴/۴۹	۱۳۲۱/۴۴	۱۳۳۵/۲۶
طلای لندن (هر اونس)	۱۳۴۱/۲۶	-۱/۳۰	-۱/۲۸	۱۳۲۳/۸۴	۱۳۳۳/۶۰	۱۳۳۱/۴۰	۱۳۲۴/۶۵	۱۳۱۴/۱۰	۱۳۲۳/۸۴	۱۳۳۱/۱۵
نفت برنت انگلیس	۶۹/۱۶	-۵/۲۷	-۸/۴۹۶	۶۵/۵۲	۶۷/۶۲	۶۶/۸۶	۶۵/۵۱	۶۴/۸۱	۶۵/۵۲	۶۸/۶۲
نفت پایه آمریکا	۶۵/۱۸	-۴/۹۸	-۹/۳۸	۶۱/۹۴	۶۴/۱۵	۶۳/۳۹	۶۱/۷۹	۵۹/۲۰	۶۱/۹۴	۶۵/۳۳
DOW-30 (بورس وال استریت)	۲۶۰۷۵	-۶/۲۷	-۵/۲۱	۲۴۴۴۱	۲۴۳۴۶	۲۴۹۱۳	۲۴۸۹۳	۲۳۸۶۰	۲۴۴۴۱	۲۵۵۲۱
NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۲۳۳۵۶	-۶/۴۸	-۸/۱۲۹	۲۱۸۴۲	۲۲۶۸۲	۲۱۶۱۰	۲۱۶۴۵	۲۱۸۹۱	۲۱۸۴۲	۲۳۲۷۵
FTSE-100 (بورس لندن)										
DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۱۳۱۰۰	-۵/۲۹	-۵/۳۰	۱۲۴۰۸	۱۲۶۸۷	۱۲۳۹۳	۱۲۵۹۰	۱۲۱۰۷	۱۲۴۰۸	۱۲۷۸۵

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۴۷

دایره اخبار اقتصادی